

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D. a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **P. R.**
zastoupeného advokátem Mgr. Martinem Bartošem
sídlem Krátký lán 138/8, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Městský úřad Velké Meziříčí**
sídlem Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

o žalobě ze dne 5. 12. 2023 na ochranu proti nečinnosti žalovaného

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat ve věci samé rozhodnutí v řízení pokračujícím po podání odporu žalobce ze dne 23. 11. 2022 proti příkazu o uložení pokuty vydaného žalovaným dne 2. 11. 2022 pod č. j. DOP/37160/2022-hamac/5395/2022, a to ve lhůtě 45 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 15 600 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jeho zástupce, Mgr. Martina Bartoše, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal uložení povinnosti žalovanému vydat meritorní rozhodnutí v přestupkovém řízení zahájeném doručením příkazu č.j. DOP/37160/2022 – hamac/5395/2022. Žalobce v dané věci zastává názor, že řádně a včas podal odpor proti rozhodnutí vydanému v příkazním řízení žalovaným, přičemž žalovaný dále nepokračoval v řízení a ve lhůtě 60 dnů od podání odporu nevydal rozhodnutí, a proto je nečinný.

II. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného k ní a dalších procesních podání účastníků

2. Žalobce tvrdí, že zásilka s příkazem vydaným žalovaným dne 2. 11. 2022 pod č.j. DOP/37160/2022 – hamac/5395/2022 (jímž byl žalobce shledán vinným tím, že jako provozovatel motorového vozidla nezajistil, aby při jeho užití na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené zákonem o provozu na pozemních komunikacích – nezjištěný řidič motorového vozidla, jehož je žalobce provozovatelem, toto řídil rychlostí 62 km/h v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h) byla uložena ke dni 7. 11. 2002 na pobočce České pošty, neboť žalobce nebyl v době doručování zásilky k zastižení doma. K fikci doručení došlo dne 16. 11. 2022. Od tohoto data začala plynout zákonná osmidenní lhůta pro podání odporu, přičemž poslední den lhůty připadl na čtvrtek 24. 11. 2022. Doporučeným dopisem ze dne 24. 11. 2022 podal žalobce proti příkazu odpor, jenž byl řádný a včasný.
3. Žalovaný však v dalším řízení nepokračoval. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že na doručence k předmětné zásilce je uvedeno datum 4. 11. 2022, kdy adresát nebyl zastižen a byl vyzván k vyzvednutí zásilky. Zásilka tak byla doručena fikcí dne 14. 11. 2022 a příkaz nabyl právní moci dne 23. 11. 2022. Odpor žalobce proti příkazu tak byl opožděný.
4. V replice ze dne 15. 2. 2024 žalobce zejména uvedl, že jednotlivá data ohledně doručování příkazu nejsou dle tvrzení žalobce a žalovaného rozporná. Žalobce však tvrdí, že desetidenní lhůta pro výpočet fikce doručení počíná ode dne, kdy dojde k uložení zásilky s tím, že zásilka je k vyzvednutí připravena. K prvnímu pokusu o doručení sice došlo dne 4. 11. 2022, ale zásilka byla uložena a připravena k vyzvednutí až dne 7. 11. 2022, jak vyplývá z výpisů Track & Trace České pošty, s.p. I pokud by byly údaje ve výpisu Track & Trace nesprávné, jednalo by se o poučení doručujícího orgánu a žalobce měl právo na poučení spoléhat, řídit se jím. V procesním podání ze dne 15. 4. 2024 žalobce zejména uvedl, že realitu vystihuje věrněji výpis Track & Trace, který zobrazuje výpis z informačního systému, jenž celý proces eviduje. Doručenka vzbuzuje spíše pochybnosti. Na ní je v kolonce „potvrzuji přijetí této zásilky (písemnosti) dne“ vyplněno datum 21. 11. 2022, přičemž nikdo přijetí zásilky nepotvrzoval, neboť podle žalovaného nebyla zásilka vyzvednuta. Z doručenky se jeví, že zásilka byla někomu vydána, ovšem na doručence chybí údaj, jaké osobě byla vydána, absentuje její podpis. Zároveň na doručence není zaškrtnuto, že by písemnost byla vložena do schránky a zároveň se nevrátila správním orgánům. Pokud doručenka není vyplněna řádně, nemůže se jednat o věrohodný důkaz doručení.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění podmínek ve smyslu ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. V souladu s ust. § 81 odst. 1 s.ř.s. rozhodl na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí, přičemž vycházel z obsahu předloženého správního spisu a z podání účastníků řízení, jenž jim byly soudem preposílány k vyjádření k nim.

6. Soud ověřil a mezi účastníky řízení není ani sporné, že žaloba byla podána včas (§ 80 odst. 1 s.ř.s), žalobce bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu (jeho žádosti o učinění opatření proti nečinnosti ze dne 3. 11. 2023 nadřízený správní orgán – Krajský úřad Kraje Vysočina rozhodnutím ze dne 21. 11. 2023, č. j. KUJI 105 744/2023 nevyhověl).
7. Posouzením předmětné věci soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Podle ust. § 79 odst. 1 věta první s.ř.s. platí, že ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobu domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.
9. Podle ust. § 9 správního řádu je správním řízením postup správního orgánu, jehož účelem je vydání rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva, anebo povinnosti jmenovitě určené osoby, nebo jímž se v určité věci prohlašuje, že taková osoba práva nebo povinnosti má, anebo nemá.
10. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, č. j. 4 Ans 10/2006 – 59, žalobou podle § 79 a násl. s.ř.s. se nelze úspěšně domáhat soudní ochrany v případě jakékoliv pasivity správního orgánu, ale pouze v případech, kdy správní orgán má povinnost vydat ve správním řízení rozhodnutí ve věci samé, nebo má povinnost vydat osvědčení, a to tehdy, kdy je žalobce nositelem veřejného subjektivního práva na vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.
11. Domáhá-li se žalobce vydání rozhodnutí ve věci samé, soud se zjednodušeně řečeno zabývá pouze tím, zda má žalovaný správní orgán povinnost takové rozhodnutí vydat a zda je s jeho vydáním nečinný. Pokud shledá na straně správního orgánu nečinnost, nařídí mu vydat rozhodnutí, aniž by jakkoliv předjímal jeho obsah.
12. Krajský soud za spisového materiálu zjistil následující skutečnosti. Žalovaný dne 2. 11. 2022 vydal pod č. j. DOP/37160/2022 – hamac/5395/2022 předmětný příkaz, přičemž na doručence vážící se k zásilce, v níž byl příkaz žalobci doručován (prostřednictvím České pošty, s.p.) je zaškrtnuta předtištěná kolonka „Adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky (písemnosti) a bylo zanecháno poučení“. Dále je zaškrtnuta kolonka „Zásilka (písemnost) byla připravena k vyzvednutí dne“ a je uvedeno datum 4. 11. 2022. Dále u kolonky „Potvrzuji přijetí této zásilky (písemnosti) dne“ je uvedeno datum 21. 11. 2022 v kolonce „Podpis“ podpis příjemce chybí a nejsou ani vyplněny následující kolonky: „Jméno a příjmení příjemce (pokud není adresátem)“, „Vztah příjemce k adresátovi“ a „Způsob doložení oprávnění k převzetí“. Ve spise je dále založen písemný odpor proti příkazu podepsaný žalobcem s datem 23. 11. 2022, jenž byl podán k poštovní přepravě dne 24. 11. 2022. Žalobce naproti tomu doložil výtisk internetové stránky doručovatele Pošta ONLINE, kde jsou ohledně předmětné zásilky uvedeny do značné míry stejné údaje, jenž jsou uvedeny na zpátečním doručovacím lístku. Shodné jsou údaje týkající se vypravení zásilky a příjmů dat o ní včetně odeslání k přepravě, dále je na výpisu Track & Trace uvedeno ve vztahu k datu 4. 11. 2022, že se zásilka připravuje k doručení a doručuje (na zpátečním doručovacím lístku je však k datu 4. 11. 2022 uvedeno, že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo zanecháno poučení a že téhož dne zásilka měla být připravena k vyzvednutí),

dále ve výpisu Track & Trace je uvedeno s datem 7. 11. 2022, že zásilka byla uložena na doručovací poště Nížkov a dále je k datu 21. 11. 2022 ve výpisu Track & Trace uvedeno, že zásilka se připravuje k opětovnému doručení, že se doručuje a že byla vhozena do poštovní schránky. Na zpátečním doručném lístku je pak, jak již je shora uvedeno, vyplněna kolonka „Potvrzuji přijetí této zásilky (písemnosti) dne“ 21. 11. 2022, chybí však vyplnění kolonky „Podpis“, „Jméno a příjmení příjemce (pokud není adresátem)“, „Vztah příjemce k adresátovi“ a kolonka „Způsob doložení oprávnění k převzetí“. Dále zpáteční doručný lístek obsahuje razítko s nápisem „Po úložní době vložena do schránky čas:...“ Kolonka „Zásilka (písemnost) byla vložena do schránky dne“ zůstala nevyplněna.

13. Pokud jde o doručenkou použitou v daném řízení, pak se jedná o listinu pouze soukromou, veřejnou listinou v předmětném typu řízení byla poštovní doručenka pouze do 1. 7. 2000, kdy byl poštovní řád zrušen zákonem č. 29/2000 Sb. o poštovních službách. Po tomto datu přestaly být poštovní doručenky v daném typu řízení veřejnou listinou a staly se pouze soukromou, neboť nebyl právní předpis, který by je za veřejnou listinu prohlašoval. To však neznamena, že by nemohla mít žádnou důkazní sílu, či že by vůbec nebyla schopná prokázat doručení. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu i v případě, že doručenka není veřejnou listinou, má i tak důkazní váhu, ovšem k tomu, aby správní orgán důkazní břemeno neunesl, postačí, že žalobce údaje v doručence zpochybní (znevěrohodní) prostřednictvím jiné srovnatelně pravděpodobné verze reality, tj. nemusí na rozdíl od varianty, kdy je doručenka veřejnou listinou, prokázat opak toho, co z doručenky plyne. Ve správním řízení leží břemeno důkazní ohledně doručení písemnosti účastníkům správního řízení na správních orgánech. Vztaheno k předmětnému řízení, správní řád ani jiný právní předpis, jenž by se k řízení vztahoval, neprohlašuje doručenkou za veřejnou listinu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005–82, ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009–61, ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 30/2013–34 a ze dne 14. 7. 2017, č. j. 5 As 242/2016–27).
14. Předmětná doručenka vzbuzuje v souvislosti s doloženým tvrzením žalobce pochybnosti ohledně údajů týkajících se především připravenosti zásilky k vyzvednutí.
15. Podle ust. § 23 odst. 1 správního řádu platí, že nebyl-li v případě doručování podle § 20 adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20, písemnost se uloží.
16. Ve smyslu ust. § 23 odst. 3 písm. b) správního řádu se písemnost uloží, pokud se doručuje prostřednictvím provozovatele poštovních služeb v jeho provozovně.
17. Podle ust. § 23 odst. 4 správního řádu platí, že adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučí-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.
18. Podle ust. § 24 odst. 1 správního řádu platí, že jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty.
19. V dané věci je mezi účastníky řízení sporné, zda dnem, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, byl pátek 4. 11. 2022 (jak uvádí žalovaný), či zda šlo o pondělí 7. 11. 2022 (jak

uvádí žalobce). Na zpátečním lístku je sice uvedeno datum dne, kdy byla připravena k vyzvednutí jako pátek 4. 11. 2023, zároveň se však jedná o den, kdy byla zásilka poprvé neúspěšně doručována (vypravena byla ve čtvrtek 3. 11. 2022). V případě konkrétního konečného doručujícího orgánu se jedná o poštu 592 12 Nížkov (nad rámec nutného posouzení soud náhledem na stránky provozovatele poštovních služeb zjistil, že aktuální provozní doba na uvedené poště v pátek končí v 11 hodin). Pokud by skutečně došlo dne 4. 11. 2022 nejenom k pokusu o doručení, ale zároveň by se jednalo o den, kdy předmětná zásilka již byla připravena k vyzvednutí, pak je nelogické, proč by měla být až dne 21. 11. 2022 předána či vhozena do schránky (údaje na doručence se různí a tato není, jak je shora uvedeno, správně vyplněna). Desátý den ode dne, kdy měla být podle údajů na doručence zásilka připravena k vyzvednutí, je pondělí 14. 11. 2022, ovšem se zásilkou mělo být uvedeným způsobem manipulováno (snad předána či vhozena do schránky) až za týden v pondělí dne 21. 11. 2022. V případě (jak žalobce dokládá výpisem Track & Trace České pošty, s.p.), že by zásilka byla uložena, a tedy připravena k vyzvednutí až dne 7. 11. 2022, pak by dávalo daleko větší smysl, proč se zásilkou bylo dále manipulováno až 21. 11. 2022 (desátý den ode dne 7. 11. 2022 byl státní svátek 17. 11. 2022 - čtvrtek), poté následoval pracovní den, pátek a další následující pracovní den bylo pondělí 20. 11. 2022. Za uvedeného stavu, kdy doručenka obsahuje několik nesprávných údajů (v souvislosti se shora uvedenou úvahou týkající se časových souvislostí doručování) a s přihlédnutím k tomu, že žalobce doložil výpis Track & Trace České pošty, s.p., kde je uvedeno, že zásilka byla uložena, tedy připravena k vyzvednutí až dne 7. 11. 2022, je nutno konstatovat, že žalobce údaje v předmětné doručence zpochybnil prostřednictvím jiné srovnatelně pravděpodobné verze reality, respektive s ohledem na uvedené skutečnosti pravděpodobnější verzi reality.

20. Podstatné pro danou záležitost je, jak bylo již uvedeno, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí, přičemž teprve den poté začne běžet desetidenní lhůta, po jejímž uplynutí nastává fikce doručení. Ve sdělení adresátovi musí být uvedena doba, od kdy (od kterého dne, případně hodiny) a v kterou denní dobu (v které dny a hodiny) si lze písemnost vyzvednout; lhůta 10 kalendářních dnů, v níž je možné si uloženou písemnost vyzvednout, počíná běžet až dnem, kdy si adresát reálně může písemnost poprvé vyzvednout. Po uplynutí desetidenní lhůty se obvykle písemnost vloží, je-li to možné, do domovní schránky adresáta.
21. Z obsahu správního spisu vyplývá (a žalobce též tuto skutečnost doložil), že odpor proti příkazu byl podán prostřednictvím držitele poštovní licence (České pošty) dne 24. 11. 2022, tedy v rámci osmidenní lhůty pro podání odporu počítané od pátku 18. 11. 2022. Mezi účastníky řízení není sporu o tom, že žalovaný v řízení dále nepokračoval, neboť zaujal názor, že odpor byl opožděný a že příkaz nabyl právní moci. V dané věci je však nutno vycházet z toho (jak je vyloženo výše), že odpor byl podán včas a je proto třeba, aby po uplynutí zákonné lhůty ve smyslu ust. § 94 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (k čemuž v předmětné věci bezpochyby došlo) vydal žalovaný rozhodnutí, kterým v řízení pokračujícím po podání odporu žalobce ze dne 23. 11. 2022 vydá rozhodnutí, jímž bude takovéto řízení ukončeno.
22. Ust. § 79 odst. 1 s.ř.s. hovoří o „rozhodnutí ve věci samé“, ovšem tím je nutno rozumět rozhodnutí správního orgánu, kterým se řízení před ním končí (může jít i o rozhodnutí o zastavení řízení z procesních důvodů, viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, č. j. 1 Afs 86/2004–54 a rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 4 As 72/2013–42).

23. Soud tedy shledal žalobu důvodnou a uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, přičemž ke splnění povinnosti stanovil podle § 81 odst. 2 s.ř.s. žalovanému přiměřenou lhůtu, a to v délce 45 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

IV. Náklady řízení

24. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož platí, že účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl v dané věci úspěšný, proto mu náleží náhrada nákladů řízení. Tato se sestává ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč a ze čtyř úkonů právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby, dvakrát podání repliky ve věci samé) po 3 100 Kč a z náhrady hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Celková výše náhrady nákladů řízení žalobce činí částku 15 600 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. 5. 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu